

nr 39

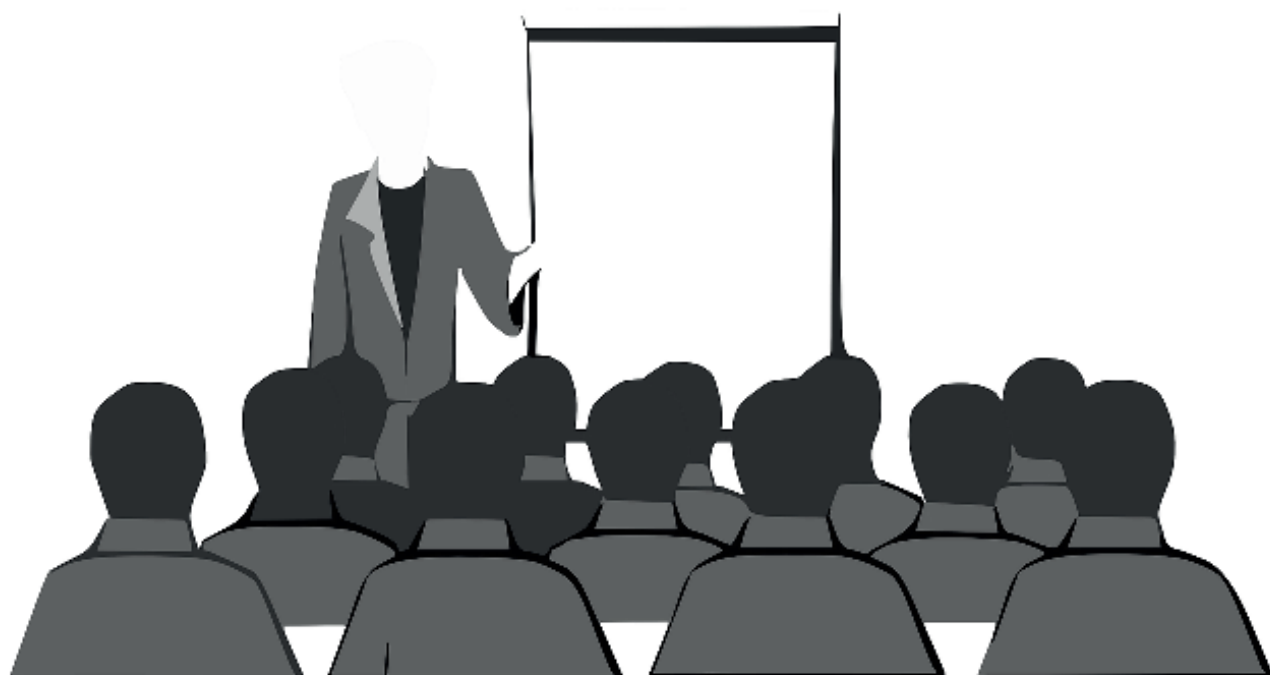
skrypty
belfra

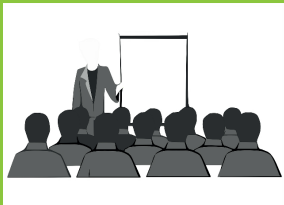

Dolnośląski Ośrodek
Doskonalenia
Nauczycieli
we Wrocławiu
Filie w Jeleniej
Górze, Legnicy,
Wałbrzychu

Ewa Norkowska

O dokształcaniu i doskonaleniu nauczycieli – aspekty formalnoprawne

Współczesna szkoła wymaga od nauczyciela coraz większej wiedzy, szybkiego zdobywania, przetwarzania i wykorzystywania nowych informacji oraz umiejętności posługiwania się nowoczesnymi narzędziami i rozwiązaniami technologicznymi. Nauczyciel ma umiejętnie organizować własną pracę, szybko dostosowywać się do nowych warunków, wprowadzać nowatorskie rozwiązania i być skuteczny w działaniu. Ponadto ma umiejętnie dokonywać autoewaluacji oraz korzystać z jej wyników w celu doskonalenia własnej pracy. Sprostanie tym oczekiwaniom możliwe jest poprzez stałe doskonalenie swoich kompetencji oraz podnoszenie kwalifikacji.

Definicje doskonalenia i doksztalcania znajdziemy w Słowniku Języka Polskiego¹. Doskonalenie - to zdobywanie coraz większych umiejętności w jakiejś dziedzinie, doksztalcenie się jest natomiast uzupełnianiem lub poszerzaniem swojego wykształcenia. Doskonalenie zawodowe jest procesem aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz umiejętności związanych z wykonywanym zawodem. Doskonalić się/doksztalczyć można poprzez udział w kursach, warsztatach, seminariach, studiach podyplomowych, jak również poprzez samokształcenie. Obecnie, dzięki rozwiniętej technologii informacyjnej, mamy możliwość uczestnictwa w różnych formach doskonalenia zawodowego za pośrednictwem platform edukacyjnych, serwisów społecznościowych czy specjalistycznych kanałów. W ramach samodoskonalenia możemy korzystać z dobrodziejstw Internetu poprzez uczestnictwo w dyskusjach specjalistycznych grup tematycznych, oglądając filmy, retransmisje z konferencji, czytając wpisy zamieszczane na eksperckich blogach i **słuchania podcastów**.

Obowiązki nauczycieli w zakresie doskonalenia/doksztalcenia zawodowego

Osoba podejmująca pracę w szkole na stanowisku nauczyciela musi legitymować się wyższym wykształceniem z odpowiednim przygotowaniem pedagogicznym, adekwatnym do zajmowanego stanowiska.² Ustawodawca zakłada więc, że taka osoba ma wystarczający poziom wiedzy i umiejętności do wykonywania zawodu nauczyciela. Równocześnie ustawodawca wskazuje na konieczność doskonalenia się nauczycieli (ustawowy obowiązek). W art. 6 ust. 3 i 3a ustawy Karta Nauczyciela³ widnieje zapis, że obowiązkiem nauczyciela jest dążenie do pełni własnego rozwoju osobowego oraz doskonalenie zawodowe, zgodnie z potrzebami szkoły. Zgodnie z przepisami, w ramach czasu pracy oraz ustalonego wynagrodzenia, nauczyciel obowiązany jest realizować m.in. zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym⁴. Nauczyciel może być zobowiązany przez dyrektora do uczestnictwa w doskonaleniu zawodowym w określonej formie, w okresie ferii (zobowiązanie dotyczy wyłącznie nauczycieli szkół/placówek, w których przewidziano ferie szkolne, a czas zaangażowania nauczyciela w doskonalenie i inne czynności wskazane przez ustawodawcę nie może łącznie zająć nauczycielowi więcej niż 7 dni). Nauczyciel powinien podnosić swoją wiedzę ogólną i zawodową, korzystając z prawa pierwszeństwa do uczestnictwa we wszelkich formach doskonalenia zawodowego na najwyższym poziomie (art.12 ust.3 ustawy Karta Nauczyciela).

Ustawodawca na podstawie art.70 ust.1 ustawy Karta Nauczyciela zobowiązuje nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu, zatrudnionych w szkołach prowadzących kształcenie zawo-

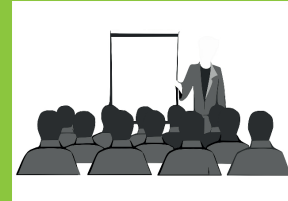
1 <https://sjp.pwn.pl> dostęp 15.07.2021 r.

2 art.9 ust.1 pkt1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. 2021 poz. 1762.) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 1289),

3 Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. 2021 poz. 1762)

4 art. 42 ust.2 pkt 3 ustawy Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. 2021 poz. 1762)

dowe do doskonalenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach, w łącznym wymiarze 40 godzin w cyklu. Obowiązek ten nie dotyczy nauczycieli:

- 1) prowadzących działalność gospodarczą związaną z nauczaniem zawodem albo indywidualne gospodarstwo rolne, którego działalność jest związana z nauczaniem zawodem, lub
- 2) zatrudnionych u pracodawców na stanowiskach związanych z nauczaniem zawodem, lub
- 3) zatrudnionych w indywidualnych gospodarstwach rolnych, których działalność jest związana z nauczaniem zawodem.

Z obowiązku uczestnictwa w szkoleniach branżowych zwolnieni są także nauczyciele, którzy uczestniczyli w formach doskonalenia zawodowego realizowanych u pracodawców w ramach regionalnych programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295).

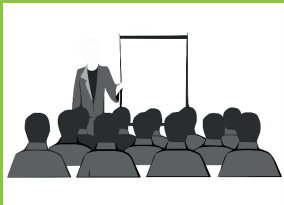
Nauczyciele odbywają szkolenia branżowe w celu:

- 1) aktualizowania wiedzy zawodowej i specjalistycznej w zakresie nowych technologii stosowanych w branży związanej z nauczaniem zawodem, sprzętu technicznego, w tym maszyn, urządzeń i narzędzi, a także materiałów stosowanych w procesach produkcyjnych lub usługach oraz specyfiki pracy w danej branży związanej z nauczaniem zawodem;
- 2) nabycia nowych umiejętności związanych z nauczaniem zawodem;
- 3) poznawania systemu zapewniania jakości produkcji lub usług, a także bezpieczeństwa i higieny pracy u pracodawców związanych z nauczaniem zawodem;
- 4) doskonalenia umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z osobami zatrudnionymi u pracodawcy lub w indywidualnym gospodarstwie rolnym;
- 5) doskonalenia umiejętności zastosowania posiadanej wiedzy zawodowej i specjalistycznej w praktyce;
- 6) rozpoznawania potrzeb i możliwości zatrudnienia absolwentów na regionalnym lub lokalnym rynku pracy;
- 7) nawiązywania kontaktów zawodowych umożliwiających rozwijanie i doskonalenie współpracy z pracodawcami lub osobami prowadzącymi indywidualne gospodarstwa rolne w procesie kształcenia zawodowego.

Organizacja i sposób finansowania szkoleń branżowych określone zostały w art. 70c ustawy Karta Nauczyciela, natomiast szczegółowe cele szkolenia branżowego oraz tryb i warunki kierowania nauczycieli na te szkolenia ustawodawca opisał w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (Dz.U. z 2019 r., poz. 1653).

Obowiązek doskonalenia/dokształcania wpisany został przez ustawodawcę również w przepisy o awansie zawodowym nauczycieli⁵. Nauczyciel stażysta, legitymujący się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadający przygotowania pedagogicznego może zobowiązać się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie odbywania stażu. Przez przygotowanie pedagogiczne należy rozumieć nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki szczegółowej, nauczanych w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin w powiązaniu z kierunkiem (specjalnością) kształcenia oraz pozytywnie ocenioną

5 art. 10 ust.3 ustawy Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. 2021 poz. 1762) oraz §4-8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 2200)

praktyką pedagogiczną – w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin. W przypadku nauczycieli praktycznej nauki zawodu niezbędny wymiar zajęć z zakresu przygotowania pedagogicznego wynosi nie mniej niż 150 godzin. O posiadaniu przygotowania pedagogicznego świadczy dyplom ukończenia studiów lub inny dokument wydany przez uczelnię, dyplom ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli lub świadectwo ukończenia kursu kwalifikacyjnego. Uzupełnienie kwalifikacji pedagogicznych daje nauczycielowi możliwość ukończenia stażu i przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela kontraktowego. Nauczyciel stażysta ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego w okresie odbywania stażu powinien uczestniczyć w doskonaleniu zawodowym, zwłaszcza w zakresie doskonalenia metod i form pracy, a w trakcie postępowania kwalifikacyjnego wykazać się umiejętnością wykorzystania w pracy wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie doskonalenia zawodowego. Nauczyciel kontraktowy w okresie stażu na stopień nauczyciela mianowanego ma obowiązek doskonalić kompetencje w związku z wykonywanymi obowiązkami, zwłaszcza w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych. Podczas egzaminu musi natomiast udowodnić, że uzyskuje pozytywne efekty w pracy dydaktycznej, wychowawczej lub opiekuńczej na skutek wdrożenia działań mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły. Ponadto musi wykazać się umiejętnością dokonywania ewaluacji własnej pracy i wykorzystywania jej wyników do doskonalenia warsztatu pracy oraz umiejętnością dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego. Nauczyciel mianowany, który ubiega się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego, w okresie odbywania stażu musi podejmować działania mające na celu doskonalenie warsztatu pracy, w tym umiejętności stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej, a także pogłębiać wiedzę i umiejętności służące własnemu rozwojowi oraz podniesieniu jakości pracy szkoły samodzielnie lub przez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego. Efektem podejmowanych działań, który ma wykazać w trakcie postępowania kwalifikacyjnego ma być umiejętność dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami, w tym przez prowadzenie zajęć otwartych, w szczególności dla nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych oraz prowadzenie zajęć w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego lub innych zajęć dla nauczycieli. Ustawodawca określił także obowiązki opiekuna stażu w obszarze doskonalenia zawodowego. Do zadań opiekuna stażu należy w szczególności udzielanie nauczycielowi, którego jest opiekunem, pomocy w doborze właściwych form doskonalenia zawodowego. Zapis w rozporządzeniu wskazuje także na obowiązek doskonalenia wiedzy i umiejętności w zakresie niezbędnym do pełnienia roli opiekuna stażu.

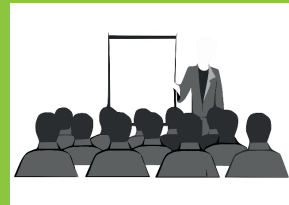
Obowiązki dyrektora szkoły/placówki związane z doskonaleniem i doszkaltaniem nauczycieli

Zgodnie z art. 7 ust.2 pkt 4 ustawy Karta Nauczyciela dyrektor odpowiedzialny jest w szczególności za zapewnienie pomocy nauczycielom w ich doskonaleniu zawodowym, przy czym musi pamiętać, że zgodnie z art. 70 ust.1 pkt 4 ustawy Prawo oświatowe⁶ ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki należy do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej.

W rozporządzeniu dotyczącym awansu zawodowego wpisano obowiązki dyrektora w stosunku do osób realizujących staże, które odnoszą się do rozwoju i doskonalenia nauczycieli. Dyrektor szkoły ma zapewnić nauczycielowi odbywającemu staż warunki do:

- 1) obserwacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych oraz innych zajęć prowadzonych w szkole, w szczególności zajęć prowadzonych przez nauczyciela tego samego przedmiotu lub rodzaju zajęć, w tej samej lub innej szkole;

⁶ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz. 1082)

- 2) udziału w formach doskonalenia zawodowego, określonych w zatwierdzonym planie rozwoju zawodowego;
- 3) korzystania z pomocy merytorycznej i metodycznej biblioteki pedagogicznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innych placówek oświatowych.

Zadania dyrektora w obszarze doskonalenia nauczycieli zawarte zostały także w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 1551). Dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego ma obowiązek wspomagać nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:

- a) diagnozę pracy szkoły lub placówki,
- b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
- c) prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i narad.

Zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań dyrektor musi określić w planie nadzoru pedagogicznego na dany rok szkolny.

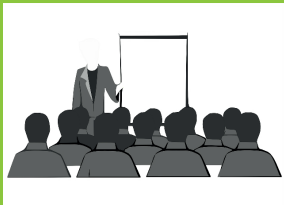
W związku z tym, że ustawa Karta Nauczyciela i przepisy wykonawcze nie wyczerpują w całości problematyki doskonalenia zawodowego nauczycieli, należy więc w tym zakresie posiłkować się zapisami ustawy Kodeks pracy⁷ (*art. 91c ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela stanowi, że w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nieuregulowanych przepisami ustawy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu pracy.*). Przepisy prawa pracy jednoznacznie wypowiadają się na temat wspierania pracownika przez pracodawcę w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Obowiązek pracodawcy, polegający na stwarzaniu ułatwień w tym zakresie, został ustanowiony jako jedna z podstawowych zasad prawa pracy, wyrażona w art. 17 Kodeksu pracy (*Pracodawca jest obowiązany ułatwiać pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych.*) i powtórzona w art. 94 pkt 6 (*Pracodawca jest obowiązany w szczególności ułatwiać pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych.*). Do podnoszenia kwalifikacji zawodowych odnoszą się również przepisy antydyskryminacyjne. W myśl art. 18^{3a} §1 Kodeksu pracy pracownicy powinni być równo traktowani m.in. w zakresie dostępu do szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji. Natomiast zgodnie z art. 18^{3b} § 1 pkt 3 Kodeksu pracy za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu uznaje się dyskryminowanie pracownika polegające na pominięciu go przy typowaniu do udziału w szkoleniach (chyba, że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi powodami).

W art.103¹ §1 Kodeksu pracy znajdziemy informację, czym jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Przez podnoszenie kwalifikacji zawodowych rozumie się zdobywanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności przez pracownika, z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą. Nie jest zatem, w rozumieniu zapisów ustawy, podnoszeniem kwalifikacji zdobywanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności, które nie zostało zainicjowane przez pracodawcę (np. poprzez skierowanie pracownika na szkolenie) albo nie odbywa się za zgodą pracodawcy. Pracownik podnoszący kwalifikacje zawodowe ma prawo do świadczeń ze strony pracodawcy, określonych w Kodeksie. Pracodawca może przyznawać tożsame świadczenia innym pracownikom, ale jest to w całości uzależnione od jego woli.

Pracownikowi podnoszącemu kwalifikacje zawodowe przysługują:

- 1) urlop szkoleniowy;
- 2) zwolnienie z całości lub części dnia pracy, na czas niezbędny, by punktualnie przybyć na obowiązkowe zajęcia oraz na czas ich trwania.

7 Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r., poz. 1320)

Pracownikowi podnoszącemu kwalifikacje zawodowe przysługuje urlop szkoleniowy w wymiarze:

- 1) 6 dni – dla pracownika przystępującego do egzaminów eksternistycznych;
- 2) 6 dni – dla pracownika przystępującego do egzaminu maturalnego;
- 3) 6 dni – dla pracownika przystępującego do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub egzaminu zawodowego;
- 4) 21 dni w ostatnim roku studiów – na przygotowanie pracy dyplomowej oraz przygotowanie się i przystąpienie do egzaminu dyplomowego.

Urlopu szkoleniowego udziela się w dni, które są dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy. Za czas urlopu szkoleniowego oraz za czas zwolnienia z całości lub części dnia pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia. Pracownikowi zdobywającemu lub uzupełniającemu wiedzę i umiejętności na zasadach innych niż inicjatywa pracodawcy lub jego zgoda mogą być przyznane:

- 1) zwolnienie z całości lub części dnia pracy bez zachowania prawa do wynagrodzenia,
- 2) urlop bezpłatny – w wymiarze ustalonym w porozumieniu zawieranim między pracodawcą i pracownikiem.

Pracodawca może przyznać pracownikowi podnoszącemu kwalifikacje zawodowe także dodatkowe świadczenia, w szczególności pokryć opłaty za kształcenie, przejazd, podręczniki i zakwaterowanie. Zgodnie z art.103⁴ § 1 Kodeksu pracy pracodawca powinien zawrzeć z pracownikiem podnoszącym kwalifikacje zawodowe pisemną umowę określającą wzajemne prawa i obowiązki stron na zasadach określonych w Kodeksie. Umowa może zawierać także inne postanowienia, jednak nie mogą być one mniej korzystne dla pracownika niż przepisy określone w ustawie. Nie ma natomiast obowiązku zawarcia takiej umowy, jeżeli pracodawca nie zamierza zobowiązać pracownika do pozostawania w zatrudnieniu po ukończeniu podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

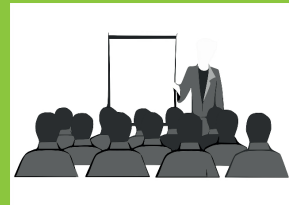
Finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli

Finansowaniu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli ustawodawca poświęcił rozdział 7a ustawy Karta Nauczyciela. W budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych – w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (przepis ten nie obejmuje finansowania publicznych placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego). Koszty szkolenia branżowego mogą być finansowane ponadto:

- 1) przez pracodawców lub osoby prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne, lub
- 2) ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, o którym mowa w art. 69a ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, 1622 i 1818), na zasadach dotyczących kursów, lub
- 3) ze środków pochodzących z programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

Ze środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli dofinansowuje się:

- 1) koszty udziału nauczycieli w seminariach, konferencjach, wykładach, warsztatach, szkoleniach, studiach podyplomowych oraz innych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych odpowiednio przez placówki doskonalenia nauczycieli, szkoły wyższe oraz inne podmioty, których zadania statutowe obejmują doskonalenie zawodowe nauczycieli;

- 2) koszty udziału nauczycieli w formach kształcenia nauczycieli prowadzonych przez szkoły wyższe i placówki doskonalenia nauczycieli;
- 3) wspomaganie szkół oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli prowadzonych przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne i biblioteki pedagogiczne;
- 4) koszty udziału nauczycieli w szkoleniach branżowych;
- 5) koszty konsultacji i innych form doskonalenia zawodowego nauczycieli, prowadzonych przez konsultantów, artystów o znaczącym dorobku artystycznym lub dydaktycznym lub specjalistów w danym zakresie sztuki albo nauki, dla nauczycieli zajęć edukacyjnych artystycznych w szkołach artystycznych.

Dodatkowo w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wyodrębniane są środki na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Ze środków tych dofinansowuje się:

- 1) centralne programy kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 2) zadania w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, zlecone szkołom wyższym lub innym podmiotom.

Rodzaje wydatków związanych z organizacją i prowadzeniem doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz warunki, tryb i kryteria przyznawania środków określono w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczególnych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (Dz.U. z 2019 r., poz. 1653). Zgodnie z rozporządzeniem na każdy rok szkolny dyrektor szkoły ma obowiązek określić potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły, uwzględniając:

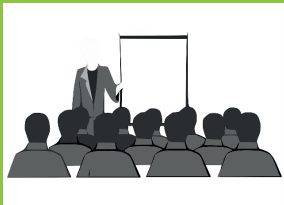
- 1) wyniki nadzoru pedagogicznego;
- 2) wyniki odpowiednio egzaminu ósmoklasisty, egzaminu zawodowego lub egzaminu maturalnego;
- 3) zadania związane z realizacją podstawy programowej kształcenia ogólnego lub podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego,
- 4) wymagania państwa wobec szkół i placówek,
- 5) wnioski nauczycieli o dofinansowanie kosztów doskonalenia/dokształcania, o których dofinansowanie ubiega się nauczyciel.

Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, placówki kształcenia ustawicznego lub centrum kształcenia zawodowego, określając potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły, placówki lub centrum, musi uwzględnić także zaplanowane szkolenia branżowe.

Nauczyciel ubiegający się o dofinansowanie kosztów doskonalenia/dokształcania zawodowego musi złożyć do dyrektora wniosek, zawierający:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) nazwę danej formy doskonalenia zawodowego, o której dofinansowanie ubiega się;
- 3) nazwę organizatora danej formy doskonalenia zawodowego, o której dofinansowanie ubiega się;
- 4) wysokość kosztów, o których dofinansowanie się ubiega;
- 5) uzasadnienie przydatności w pracy zawodowej odbycia danej formy doskonalenia zawodowego,
- 6) własnoręczny podpis.

Dyrektor szkoły/placówki oświatowej do dnia 31 października danego roku składa do organu prowadzącego wniosek o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym. Organ prowadzący do

dnia 31 stycznia danego roku opracowuje na dany rok kalendarzowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, uwzględniając:

- 1) wnioski dyrektorów szkół o dofinansowanie doskonalenia;
- 2) wyniki egzaminu ósmoklasisty, egzaminu zawodowego lub egzaminu maturalnego;
- 3) podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 4) stopień realizacji harmonogramu szkoleń branżowych.

Organ prowadzący, w porozumieniu z dyrektorami szkół, ustala corocznie także:

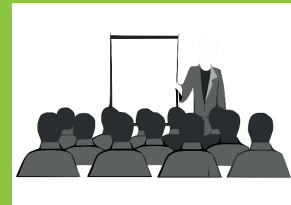
- 1) maksymalną kwotę dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty upoważnione przez ustawodawcę do doskonalenia nauczycieli;
- 2) formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.

Doskonalenie zawodowe nauczycieli a kierunki polityki oświatowej państwa

Doskonalenie/dokształcanie nauczycieli, w tym kadry zarządzającej instytucjami oświatowymi, nabiera szczególnego znaczenia w kontekście podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022, wśród których wskazano wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności. Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 zakłada m.in. zapewnienie adekwatnych, skutecznych i wysokiej jakości rozwiązań dydaktycznych i metodycznych oraz wypracowanie mechanizmów stałego monitorowania i ewaluowania efektów proponowanych rozwiązań dydaktycznych, organizacyjnych i zarządczych. Stąd też przed ośrodkami doskonalenia nauczycielami pojawiają się kolejne wyzwania edukacyjne, do których należą m.in.:

- 1) tworzenie warunków dla rozwoju umiejętności przywódczych kadr zarządzających, przede wszystkim w zakresie zarządzania działalnością dydaktyczną i wychowawczą instytucji edukacyjnych (z uwzględnieniem profilaktyki), w tym umiejętności efektywnego stosowania narzędzi monitoringu i ewaluacji;
- 2) doskonalenie nauczycieli i doradców zawodowych przede wszystkim w zakresie:
 - a) rozpoznawania potrzeb i predyspozycji uczniów,
 - b) rozwijania umiejętności cyfrowych nauczycieli, w tym metodyki zdalnego nauczania,
 - c) rozwijania umiejętności planowania i realizacji projektów edukacyjnych,
 - d) rozwijania umiejętności korzystania z informacji, wyników badań naukowych, raportów dotyczących edukacji,
 - e) współpracy i komunikacji interpersonalnej,
 - f) indywidualizacji nauczania,
 - g) doskonalenia metod i sposobów oceniania oraz sprawdzania efektów uczenia się,
 - h) promowania wolontariatu,
 - i) stosowania przepisów prawa i tworzenia aktów wewnętrznych,
 - j) rozwijania umiejętności w zakresie edukacji włączającej, patriotycznej, pro rodzinnej, międzykulturowej, międzypokoleniowej, obywatelskiej, zdrowotnej, ekologicznej i ekonomicznej,
 - k) rozwijania umiejętności promowania i upowszechniania doradztwa zawodowego wśród uczniów i ich rodziców
 - l) oceny efektywności wewnątrzszkolnych systemów doradztwa zawodowego,
 - m) współpracy pomiędzy szkołą/placówką oświatową z pracodawcami i podmiotami wspierającymi edukację,

n) rozwijania umiejętności autoewaluacji oraz korzystania z jej wyników do doskonalenia własnej pracy.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. 2021 poz. 1762)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 1289)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (Dz.U. z 2019 r., poz. 1653)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 2200)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 1551 ze zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. z 2019 r., poz. 1045 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r., poz. 1320)
8. „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część szczegółowa)” przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 195/2020 z 28 grudnia 2020 r.

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Dolnośląskiego, akredytowaną przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Posiada siedzibę główną we Wrocławiu oraz Filie w trzech lokalizacjach: w Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu obejmując zasięgiem całe województwo dolnośląskie.

Zajmuje się organizacją i prowadzeniem różnorodnych form doskonalenia kadry kierowniczej szkół i placówek oświatowych oraz nauczycieli. Proponuje realizację programów wsparcia szkół w ich jakościowym rozwoju. Jest organizatorem wydarzeń edukacyjnych o charakterze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. W ramach statutowych zadań prowadzi działalność promocyjno-wydawniczą oraz konsultacje dla nauczycieli. Współpracuje z szeroko pojętym środowiskiem edukacyjnym - instytucjami działającymi na rzecz oświaty, wyższymi uczelniami, pracodawcami.

Zapraszamy dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli do skorzystania z naszej oferty szkoleniowej. Proponujemy formy tradycyjne i prowadzone zdalnie. Różnorodna problematyka szkoleń zapewni Państwu podnoszenie kompetencji zawodowych w różnych obszarach, również związanych z realizacją kierunków polityki oświatowej państwa i województwa dolnośląskiego.

Zapraszamy na stronę dodn.dolnyslask.pl/oferta/

Działamy skutecznie i profesjonalnie. Realizujemy różnorodne formy szkolenia: warsztaty, rady szkoleniowe, seminaria, konferencje i inne wydarzenia edukacyjne

Oferta szkoleń jest różnorodna, z uwzględnieniem zgłoszonych przez Państwa potrzeb. Realizujemy projekty edukacyjne: „Lekcja: Enter”, „Kompetencje 4.0” (polsko-czeski), „Groß und Klein gemeinsam - Duzi i Mali razem. Transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada (polsko-niemiecki)

Dedykujemy Państwu serię wydawniczą „Skrypty belfra” i „Skrypty metodyczne”

Nie pozostajemy obojętni na bieżące problemy nauczycieli - nasi konsultanci i doradcy metodyczni prowadzą konsultacje indywidualne, w tym on-line

W ROKU SZKOLNYM 2021/2022 OFERUJEMY

- **Skrypty Belfra i Skrypty Metodyczne**
- **Projekty edukacyjne:** Lekcja: Enter na zDolny Śląsk, Cyfrowy nauczyciel z Dolnego Śląska - Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość
- **Cykliczne spotkania:** Samorządowe poniedziałki - Klub dyskusyjny Belfra; Wtorki metodyczne - Klub dyskusyjny Belfra; Środy Szefów - Klub dyskusyjny Belfra; Czwartki w DODN - Klub dyskusyjny Belfra; Piątki dla wychowawców - Klub dyskusyjny Belfra.

dodn.dolnyslask.pl